

OPLÆG I NORSK SPECIALKLASSE

Professionsessay

Illustration: Peter Berke

Louise-Marie Blicher Engstrøm (10054451)

Indholdsfortegnelse

INDLEDNING	2
UNDERSØGELSESSPØRGSMÅL	2
MIN OBSERVATION I MIN UNDERSØGELSESKLASSE	4
PLANLÆGNING AF UNDERVISNING	5
ANALYSE.....	12
REFLEKSION.....	13
BIBLIOGRAFI	14
BILAG	15
BILAG 1 - OBSERVATIONSSKEMA	15
BILAG 2 - OPLÆGGET	16
BILAG 3 – TANKEKORT	19
BILAG 4 – ELEVERNES JULEKORT	20
BILAG 5 – POSTKASSEN	34

Professionsessay – Etape 2

Indledning

Motivationen for at arbejde med undersøgelsesspørgsmålet, *”Hvordan kan man udvikle et forløb i modersmålsundervisningen på en specialskole i Norge, hvor eleverne arbejder handlingsorienteret med en genrepædagogisk tilgang til skrivning?”*, udspringer af min store interesse for at skabe læringsmiljøer, hvor alle elever kan deltage aktivt og få en meningsfuld læringserfaring.

Specialklasser repræsenterer en mangfoldig elevgruppe med unikke behov og potentialer, og det er afgørende at udvikle pædagogiske tilgange, der fremmer inklusion og elevinddragelse.

Jeg er tilknyttet en specialklasse på en specialskole i Norge, hvor der er 7 elever med hver deres individuelle udfordringer. Klassen undervises i faget norsk, og mit fokus har været på klasseledelse og didaktisk organisering, samtidig med at jeg har arbejdet med samme digitale platform som eleverne – Skolestudio. Dette sikrer genkendelighed og tryghed, da jeg ved, at nye tiltag og ugenkendelighed kan virke forstyrrende eller skræmmende for eleverne. Gennem platformen kan jeg skabe og dele oplæg med eleverne, hvilket understøtter en struktureret og forudsigelig tilgang til undervisningen.

Med udgangspunkt i disse rammer og mit kendskab til eleverne har jeg valgt at lave en skriveopgave, hvor eleverne skal skrive deres egne julekort. Julen nærmer sig, og der findes ikke noget bedre end at modtage et kort, der udtrykker, at man er blevet tænkt på. I en specialklasse som denne er der stor vægt på at udvikle sociale færdigheder og empati, og opgaven skal understøtte dette ved at kombinere genrepædagogikkens fokus på struktur og sprog med en handlingsorienteret tilgang, der giver eleverne en konkret og meningsfuld opgave. Gennem forløbet ønsker jeg at fremme deres skrivekompetencer, støtte deres aktive deltagelse og styrke deres sociale forståelse gennem arbejdet med julekortene.

Undersøgelsesspørgsmål

”Hvordan kan man udvikle et forløb i modersmålsundervisningen på en specialskole i Norge, hvor eleverne arbejder handlingsorienteret med en genrepædagogisk tilgang til skrivning?”

Undersøgelsesspørgsmålet relevans

Undersøgelsesspørgsmålets relevans for mit undervisningsfags formål og mål er tydelig, idet *Fælles Mål* for dansk understreger vigtigheden af at fremme elevernes kompetencer inden for analyse og fortolkning af litterære tekster. ”*Eleverne skal i faget dansk styrke deres beherskelse af sproget og fremme deres lyst til at bruge sproget personligt og alsidigt i samspil med andre*” (Børne- og Undervisningsministeriet, 2019). Samtidig lægger det vægt på at skabe læringsmiljøer, hvor eleverne kan deltage i diskussioner og udvikle deres evne til at forstå sig selv og andre gennem litteraturen. Når eleverne arbejder handlingsorienteret, involveres de aktivt i læringsprocessen, hvilket kan fremme både motivation og faglig forståelse, især i en specialundervisningskontekst (Dysthe & Hertzberg, 2014) .

Ved at anvende SMTTE-modellen kan jeg systematisk og reflektivt planlægge, gennemføre og evaluere undervisningsforløbet, hvilket er essentielt for at imødekomme disse elevers forskellige forudsætninger og skabe en demokratisk deltagelseskultur i klassen (Håstein, 2017, s. 31).

Undersøgelsesspørgsmålets relevans for folkeskolen er tydelig, idet det tager afsæt i § 1 i bekendtgørelsen af lov om folkeskolen. Loven fastslår, at folkeskolens formål er at fremme elevernes faglige og personlige udvikling samt deres alsidige dannelse (Børne- og Undervisningsministeriet, 2024, s. §1). Ifølge Simon Bayer er dannelse en dynamisk proces, der handler om at forstå og praktisere demokrati gennem konkrete erfaringer og fortællinger. Han understreger, at demokrati ikke blot skal læres som et abstrakt system, men skal integreres i den enkeltes liv som en vedvarende proces, hvor man kontinuerligt reflekterer over og engagerer sig i samfundet. Dannelse er dermed for Bayer tæt knyttet til demokratisk deltagelse og til at udvikle en kritisk og reflektiv bevidsthed om samfundets strukturer og værdier (Bayer, 2020, s. 30). Lars Geer Hammershøj ser dannelse som en proces, der i høj grad involverer kreativitet, frihed og personlig udvikling. Han mener, at dannelse ikke kun handler om tilegnelse af viden, men også om udvikling af fantasi, evnen til at lege med ideer og bruge humor som en måde at bryde med konventioner. Hammershøj fokuserer på, hvordan leg, humor og fantasi kan frigøre elevernes potentialer og dermed bidrage til dannelsen af selvstændige og innovative individer, der er i stand til at navigere i en kompleks verden (Hammershøj, 2022). Dannelse kan ud fra Hammershøj, og Bayer defineres som en holistisk uddannelsesproces, der søger at udvikle elevernes kritiske bevidsthed, kreative evner og personlige ansvar i forhold til både deres eget liv og det fælles samfund. Dette indebærer ikke blot at tilegne sig viden og færdigheder, men også at udvikle en demokratisk sindelag, evnen til at tænke kreativt og at forstå og handle på de værdier, der ligger til grund for et frit og demokratisk

samfund. I praksis betyder det, at jeg ikke blot skal undervise i faglig viden, men også skabe rum for, at eleverne kan udvikle deres personlige og sociale kompetencer, forstå demokratiske værdier og tage ansvar som aktive borgere.

Desuden skal folkeskolen forberede eleverne til at deltage, tage medansvar og være med til at udvikle et demokratisk samfund. Ved at fokusere på en genrepædagogisk tilgang til skrivning i en specialklasse og anvende SMTTE-modellen, sigter dette undersøgelsesspørgsmål mod at skabe et læringsmiljø, hvor alle elever kan deltage aktivt i meningsfulde diskussioner og dermed udvikle både deres faglige og sociale kompetencer. Med udgangspunkt i Hammershøjs begreber om leg, humor og fantasi skal undervisningen fremme en form for dannelse, hvor eleverne har mulighed for at engagere sig aktivt i skrivningen af julekort. Gennem en fantasifuld og legende tilgang kan eleverne opleve en form for læring, hvor de udvikler deres forståelse af sig selv og andre, samtidig med at de deltager i en demokratisk proces (Hammershøj, 2022, s. 39).

Ved at integrere principperne fra SMTTE-modellen i et danskfagligt litteraturforløb kan vi planlægge undervisningen på en måde, der sikrer, at alle elever, uanset deres forudsætninger, får mulighed for at engagere sig og deltage i klassens fællesskab. Dette er i overensstemmelse med lovens mål om at skabe en inkluderende skole, hvor hver elevs potentiale kan udvikles i et trygt og stimulerende læringsmiljø (Børne- og Undervisningsministeriet, 2024, s. §18)

Min observation i min undersøgelsesklasse

Sunesen fremhæver, at pædagogiks observation i co-teaching og inklusion handler om at få indblik i læringsmiljøet, elevernes interaktioner og undervisningsprocesserne (Sunesen, 2021).

Observation giver mig et konkret fundament til at forstå dynamikken i klassen og derved mulighed for at identificere, hvordan undervisningens didaktiske organisering er, og kan hjælpe mig i videre forløb.

Jeg har benyttet mig af observeringsskema med fokus på didaktisk organisering, da jeg ønskede at få et overblik over, måden hvorpå klassens undervisere underviste på, før jeg skulle afprøve mit forløb. Observeringsskema ligger i bilag.

Da jeg er i praktik i en specialklasse, er der i høj grad taget specialpædagogiske hensyn til eleverne, og dette er med i mine overvejelser i forhold til mit oplæg i klassen.

For at få størst udbytte af mine observationer har jeg analyseret dataene fra mit skema og mine skjulte observationer, med fokus på gentagende mønstre og variationer. Det har skabt en grobund

for refleksion over, hvordan min undervisning kan justeres og tilpasses, så den bliver inkluderende og understøtter elevernes læring. Jeg har valgt at observere skjult, i den forstand, at jeg er synlig i klasselokalet, men eleverne ved ikke, at jeg observerer dem og den didaktiske organisering. Dette har jeg gjort, da jeg kender eleverne og min erfaring siger, at de lukker ned og bliver ikke-deltagende i undervisningen, hvis de ved, at de bliver observeret.

Sunesen beskriver pædagogisk observation som et centralt redskab, når man ønsker en dybdegående forståelse af, hvordan undervisningen fungerer i praksis. Jeg skal derfor i min egen undervisningsplanlægning, indtænke nogle af de feedbackmetoder, som min vejleder benytter sig af. Ved at observere direkte i klasselokalet får man adgang til informationer og indsigter, som ikke altid fremgår af elevbesvarelser, tests eller lærersamtaler (Sunesen, 2021, s. 198).

Observationsmetoden giver mig mulighed for at opleve undervisningssituationer, interaktioner og læringsmiljøet på en umiddelbar og autentisk måde. Jeg får et godt indblik i, hvordan en detaljeret forståelse af, hvordan eleverne interagerer med hinanden og læreren. Det er vigtigt for mig, da jeg får mulighed for at identificere både synlige og subtile sociale dynamikker, som påvirker læringsprocesserne hos eleverne.

Jeg lægger særligt mærke til, hvordan læreren strukturerer undervisningen, da der er stor niveauforskel på eleverne. To elever har store vanskeligheder med faget Norsk, og er derfor i en gruppe, hvor der er stor faglig stilladsering. Disse arbejder på et grupperum i klassen. Resten af klassen arbejder individuelt på deres iPad. Sunesen pointerer, at observationer kan afsløre, om de anvendte metoder og strukturer understøtter elevernes læring og om der er områder, der kræver justering for at optimere læringsudbyttet (Sunesen, 2021, s. 198). Når jeg har fokuseret på den didaktiske organisering, kan jeg bruge observationerne som et værktøj til at forstå, hvordan undervisningens rammer og strukturer virker for forskellige elever.

Ud fra mit observeringsskema kan jeg konkludere at undervisningen er meget voksenstyret, da eleverne har brug for en fast stilladsering for at undervisningen har positivt udbytte.

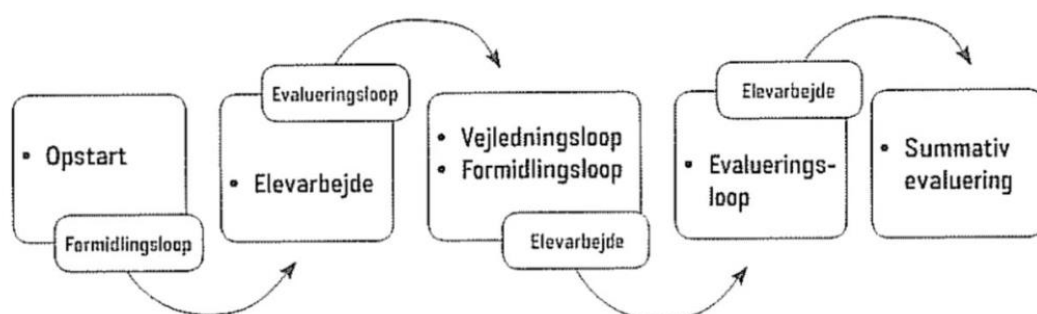
Planlægning af undervisning

Jeg er i denne praktik i en klasse jeg kender godt, fra mit arbejde som vikar på skolen. Jeg skal i denne praktik lave et kort forløb med klassen, omhandlende en skriveopgave. Jeg har gået til opgaven med en genrepædagogisk tilgang til skrivning. Dette har jeg gjort da det giver mig mulighed for at skabe et struktureret og handlingsorienteret læringsforløb for eleverne. Ifølge Mailand er genrepædagogik effektiv, fordi den hjælper eleverne med at forstå og anvende de

specifikke strukturer der er forbundet med forskellige tekstgenrer (Mailand, 2007). Når vi arbejder med julekort, kan eleverne få indsigt i, hvordan man opbygger en tekst med hilsner, personlige refleksioner og afslutninger, der understøtter sociale relationer. Denne tilgang hjælper eleverne med at strukturere deres tanker og arbejde med en konkret genre, som de kan relatere sig til (Mailand, 2007). Genrepædagogikken fremmer elevernes tekstkompetence ved at give dem konkrete rammer og mål for deres skrivning. Jeg oplever, at julekortskrivning som genre giver eleverne mulighed for at udtrykke deres følelser og tanker på en måde, der er både struktureret og kreativ. For eleverne i min specialklasse betyder det, at de kan arbejde med en genre, der både er relevant i deres hverdag og giver dem mulighed for at kommunikere på en socialt meningsfuld måde. Jeg har også valgt denne tilgang, fordi genrepædagogik er god til at differentiere undervisningen (Mailand, 2007). Det betyder, at alle elever, uanset niveau, kan arbejde med julekortskrivning på deres eget niveau, samtidig med at de får styrket deres skriftlige færdigheder. Dette er vigtigt i min specialklasse, da eleverne har forskellige udfordringer og behov, og genrepædagogikken giver mig mulighed for at tilpasse opgaven, så den både er udfordrende og tilgængelig for alle. Jeg har valgt genrepædagogikken til dette forløb, fordi jeg mener, det giver eleverne både struktur, mening og mulighed for at udvikle deres skriftlige kompetencer i et praktisk og socialt relevant perspektiv.

Jeg har forsøgt at ramme eleverne, der hvor de er fagligt. Derfor har jeg taget udgangspunkt i 3.klassetrin, selvom alderen til eleverne svarer til 9.-10. klasse. Jeg har i de tre uger jeg er i praktik, haft mulighed for at lærer eleverne at kende og observeret dem og undervisningsorganiseringen på en systematisk måde.

Da jeg har erfaring med eleverne og viden om deres udfordringer hver især, ønskede jeg at tage udgangspunkt i Loop-modellen (Christiansen & Gynther, 2010).

Med Loop-modellen har jeg mulighed for at lave en introducerende opstart til det arbejde vi skal i

gang med, for herefter, at lave formidlingsloop der arbejder henimod elevernes arbejde. Det første formidlingsloop er derfor snakken om, hvad et brev er, hvad det indeholder og hvad formålet med breve er. Dette snakker vi om, for at give eleverne en viden om, hvad breve er for noget og i hvilke settings vi benytter os af dem. Når eleverne er blevet præsenteret for de forskellige typer af breve, skal de selv afprøve det, for at få brugt den nye viden. Det er her elevarbejdet i Loop-modellen kommer ind. Eleverne skal nu skrive et tankekort, da det skaber et overblik over indholdet af brevet. Her vil jeg hjælpe deres ideer frem, ved at snakke med dem om, hvad der kunne stå i deres julekort. De skal altså her tegne deres tankekort ned på et papir (bilag 3). Efter dette elevarbejde vil vi sammen på klassen snakke om de forskellige tanker eleverne har skrevet ned. Med brug af Loop-modellen har jeg også mulighed for at fortsætte med formidlingsloops, elevarbejde og evalueringsloop.

Jeg ønsker at eleverne skal opleve en gennemsigtighed i undervisningen, da Mette Kirk Mailand mener at det er relevant for undervisningen, da man med fokus på formålet af undervisningen hele tiden kan videreudvikle og forfine elevernes tekstkompetence og deres forståelse for genreskrivning (Mailand, 2007).

I planlægningen af min undervisning med at tilrettelægge en skriveundervisning der giver eleverne kendskab til et julekort. Har jeg også taget udgangspunkt i SMTTE-modellen af Hallvard Håstein. Mit arbejde vil derfor starte med at tale med eleverne, om den skriveproces vi skal i gang med, med henblik på kriterierne for et julekort. På den måde får jeg gjort alle eleverne opmærksomme på, hvad formålet er med undervisningen og hvad vi i sidste ende skal ende ud med at have produceret. Da jeg fra tidligere kendskab til eleverne ved, at de er udfordrede og har brug for grundig stilladsering, har jeg udarbejdet en SMTTE-model, der stilladserer deres arbejde fra start til slut.

Didaktiske kategorier	Beskrivelse: 6 elever i en specialklasse, med hver deres forskellige diagnoser og indlæringsvanskeligheder, skal have et skriveforløb, hvor der bliver lagt fokus på den genrepædagogiske tilgang til skrivning. De skal skrive et julekort. Jeg viser dem forløbet på tavlen, og har via skolens arbejdsplatform "Skolestudio" givet eleverne adgang til materialet, så de kan tilgå det, på deres IPads. (Forløbet ligger i bilag 2.) Jeg starter undervisningen med at have en dialog med eleverne, omkring kriterierne for brevskrivning. Jeg spørger dem om de har modtaget et brev og kommer på eksempler på brevskrivning. Eleverne får nogle arbejdsspørgsmål og nogle
------------------------------	--

	eksempler på skrivningen af et julekort Derefter skal de skrive deres eget julekort, til en selvvalgt person.
Sammenhæng	Sammenhæng I denne undervisningssituation analyseres den didaktiske kontekst ved at tage højde for klassens særlige sammensætning og de ressourcer, der er til rådighed. Klassen består af 6 elever, der hver især har individuelle udfordringer som autisme og psykisk/fysisk udviklingshæmning, hvilket kræver en differentieret og inkluderende tilgang (Mailand, 2007). Med 3 hjælpelærere til stede er der mulighed for at skabe en mere individuelt tilpasset støtte til eleverne, hvilket kan fremme deres læring og deltagelse. Undervisningen tager afsæt i en genrepædagogisk tilgang til brevskrivning, som giver eleverne en tydelig struktur og modellering af skriveprocessen. Denne tilgang kan hjælpe eleverne med at navigere i skrivningens krav og forventninger på en måde, der understøtter deres forskellige forudsætninger og behov (Johansen & Larsen, 2019). Sammenhængen mellem elevernes udfordringer og undervisningens fokus ligger i at skabe trygge rammer og anvende ressourcerne optimalt for at sikre både faglig progression og trivsel.
Mål	Mål Undervisningens mål er både faglige og sociale og tager udgangspunkt i elevernes forudsætninger og behov. Danskfaglige mål: Eleverne skal kunne udvikle deres evne til at skrive et julekort med en tydelig struktur, der følger genren for brevskrivning. Eleverne skal anvende relevante sproglige virkemidler, som passer til konteksten (f.eks. venlige hilsner og afsender/modtager-formuleringer)

	Eleverne skal øve sig i at tilpasse deres sprog til modtageren, med støtte og modellering fra mig og de andre hjælpelærere. Sociale mål: Eleverne skal øve sig i at have en dialog med andre elever og voksne, når vi diskuterer indholdet af julekortene (Johansen & Larsen, 2019). Eleverne skal opleve succes og glæde ved at bidrage til en aktivitet, som har en autentisk og meningsfuld kontekst. Kognitive og følelsesmæssige mål: Eleverne skal styrke deres forståelse for genretræk og udvikle deres evne til at planlægge og strukturere en tekst. Eleverne skal opbygge selvtillid i forhold til at udtrykke sig skriftligt, med fokus på den anerkendelse og positive feedback, de modtager undervejs. Målet er således at kombinere faglig læring med positive sociale og følelsesmæssige oplevelser, der bidrager til elevernes trivslen og engagement i undervisningen.
Tegn	Tegn For at evaluere elevernes fremskridt og forståelse løbende i undervisningen brugte jeg formative evalueringsteknikker. Danskfaglige tegn: Eleverne viste forståelse for julekortets genre ved at inkludere centrale elementer som, hilsen, budskab og afsender/modtager-information. Eleverne bruger de modellerede sproglige virkemidler, som jeg gennemgik i begyndelsen af undervisningen, f.eks. venlige formuleringer og tydelige afslutninger.

	Sociale tegn: Eleverne deltager aktivt i dialoger med mig, hjælpelærer og hinanden, både under instruktionen og i arbejdsprocessen. Eleverne viser vilje til at give og modtage støtte, eksempelvis ved at spørge om hjælp eller samarbejde med sidemanden. Følelsesmæssige tegn: Eleverne udtrykker glæde og stolthed ved at vise deres færdige julekort til mig eller klassekammeraterne. Eleverne engagerer sig i opgaven uden frustration eller tilbagetrækning, hvilket kan observeres gennem deres fokus og arbejdsindsats. Kognitive tegn. Eleverne demonstrerer øget selvstændighed i deres skrivning ved at tage initiativ til at formulerer tekststykker uden konstant voksenvejledning. Eleverne reflekterer over deres eget arbejde, f.eks. ved at genkende fejl og rette dem med støtte.
Tiltag	Tiltag For at formidle indholdet og engagere eleverne i julekortskrivningen brugte jeg direkte instruktion til genren julekort, gennem en fælles samtale, hvor jeg tydeliggjorde genretræk og sproglige virkemidler. Gennem forløbet på Skolestudio kunne eleverne se eksempler på julekort, både visuelt og som tekstuelle modeller, der viser, hvordan et julekort kan struktureres. Derudover benyttede jeg mig også af differentieret undervisningen, da jeg ved af erfaring, at eleverne har behov for forskellige niveauer af støtte afhængigt af deres

	behov. Nogle elever brugte eksemplerne fra platformen, mens andre kunne arbejde mere selvstændigt. Derudover brugte jeg smartboardet til at stave og forklarer ord, til elever, der har større udfordringer med skriftlighed. Jeg gik til opgaven med en genrepædagogisk tilgang, ved at lave et tankekort, fælles på tavlen som en indledende aktivitet, hvor eleverne kunne bidrage med ideer til indholdet af julekortet. Altså havde jeg fokus på en procesorienteret skrivning, hvor eleverne startede med at se eksempler, derefter lave en liste over, hvem du kunne skrive kortet til, og dernæst lave et tankekort, hvor de kunne brainstorme over indholdet og afslutningsvis skrive deres eget julekort. Afslutningsvis på mit forløb i U3-klassen, puttede vi julekortene i en konvolut, skrev adresse på kortet og sendte det med posten. Dermed fik opgaven en autentisk og anerkendende afslutning.
E valuering	Evaluering I dette forløb kombineres både formativ og summativ evaluering for at vurdere elevernes læring og udvikling. Undervejs i undervisningen anvendes formativ evaluering, hvor jeg løbende observerer elevernes deltagelse og arbejdsproces. Jeg vurderer, hvordan de bruger genretræk og sproglige virkemidler, samt deres engagement i opgaven. Gennem spørgsmål som <i>“Hvordan kan du gøre din hilsen mere personlig?”</i> eller <i>“Hvad mangler vi for at afslutte julekortet?”</i> gives der feedback, der hjælper eleverne med at reflektere over deres arbejde. Jeg observerer også, hvordan eleverne samarbejder med hinanden og med hjælpelærerne, samt hvordan de søger og yder støtte. Den summative evaluering finder sted efter undervisningen og fokuserer på de færdige julekort. Her vurderes elevernes anvendelse af genretræk som hilsen, budskab og afslutning samt deres sproglige formuleringer. Evalueringen afsluttes med en samtale, fælles på klassen, hvor hver elev kan

	reflektere over sin arbejdsproces gennem spørgsmål som <i>“Hvad synes du, gik godt? Var der noget, der var svært?”</i>. Kombinationen af formativ og summativ feedback, giver mig et helhedsbillede af elevernes faglige og sociale udvikling, samtidig med at den støtter deres refleksion og engagement i læringsprocessen.
--	---

Analyse

I og med at jeg har valgt at undervisningen skal være så voksenstyret som muligt, gav det god mening at bruge smartboardet som et hjælpemiddel. Jeg satte derfor forløbet op på tavlen og gennemgik det sammen med eleverne. (Se bilag 3). Eleverne arbejdede på deres IPads og på papir. For at formidle indholdet og engagere eleverne i julekortskrivningen brugte jeg direkte instruktion til genren julekort, gennem en fælles samtale, hvor jeg tydeliggjorde genretræk og skriftlige virkemidler. Gennem forløbet på Skolestudio kunne eleverne se eksempler på julekort, både visuelt og som tekstuelle modeller, der viser, hvordan et julekort kan struktureres.

Derudover benyttede jeg mig også af differentieret undervisningen, da jeg ved af erfaring, at eleverne har behov for forskellige niveauer af støtte afhængigt af deres behov. Nogle elever brugte eksemplerne fra platformen, mens andre kunne arbejde mere selvstændigt.

Derudover brugte jeg smartboardet til at stave og forklare ord til elever, der har større udfordringer med skriftlighed.

Jeg gik til opgaven med en genrepædagogisk tilgang, ved at lave et tankekort, fælles på tavlen som en indledende aktivitet, hvor eleverne kunne bidrage med ideer til indholdet af julekortet. Altså havde jeg fokus på en procesorienteret skrivning, hvor eleverne startede med at se eksempler, derefter lave en liste over, hvem du kunne skrive kortet til, og dernæst lave et tankekort, hvor de kunne brainstorme over indholdet og afslutningsvis skrive deres eget julekort.

Afslutningsvis på mit forløb i U3-klassen, puttede vi julekortene i en konvolut, skrev adresse på og sendte det med posten. Dermed fik opgaven en autentisk og anerkendende afslutning.

I planlægningen af mit undervisningsforløb tog jeg udgangspunkt i Mette Kirk Mailands elevtekster og vejledningsforslag (Mailand, 2007). Mit formål for undervisningen, var at stilladserer en differentieret skriveproces, som ville give eleverne kendskab til brevgenrens opbygning. Eleverne var fra start meget engageret i arbejdet og de fleste elever bidrog til den indledende samtale om breve, hvem man får breve af, hvordan man får breve og om de selv havde modtaget breve. Da det kom til snakken om indholdskriterier og sproglige vendinger blev eleverne mere udfordret, da de ikke helt kunne forstille sig at skrive et brev selv. Da jeg viste nogle eksempler på julekort kom flere på banen, med eksempler på ting de kunne skrive i deres julekort. Dermed fik vi fælles, lavet et tankekort (Bilag 3). Da vi kom til øvelsen med at skrive deres eget julekort, kunne jeg mærke at der var stor forskel på det faglige niveau og evnen til at arbejde selvstændigt. Alle 6 elever havde brug for stor faglig vejledning, og derfor var det godt, at vi var 4 lærer i lokalet. I mine observationer i klassen, har jeg set, hvordan eleverne ofte har brug for vejledning og hjælp. Jeg var derfor ikke bekymret for at være utilstrækkelig, da vi var godt bemandet. Dette betyder også at med hjælp fra os lærer og en tryghed i at vi sad ved siden af, kom deres egne ideer til udtryk i deres julekort (Bilag 4). Vi sluttede af med at putte vores julekort i en konvolut og skrive modtagerens oplysninger på og ligge dem i en postkasse. Eleverne var virkelig engagerede og de oplevede en mestringsfølelse, da kortet blev lagt i postkassen. Tidsrammen i de 2 lektioner passede rigtig fint. Nogle elever var hurtigere og mere grundig end andre, men der var ingen elever der sad og ventede på at skulle i aktivitet igen.

Refleksion

Overordnet set, gik mit undervisningsforløb rigtig godt og jeg kom i mål med det at lave en stilladseret skriveproces. Alle elever havde ved forløbets afslutning skrevet deres eget brev og sendt det med posten. Nogens var længere og mere uddybende end andres. Det var netop dette jeg differentierede mest på. Jeg havde en oplevelse af, at eleverne fandt det interessant og alle fik en mestringsfølelse og en god forståelse for, hvad et brevgenren indeholder.

Jeg tror at mit kendskab til eleverne gjorde, at jeg havde en god fornemmelse af, hvornår jeg havde opbrugt deres kvote af koncentration, og jeg kunne lynhurtigt fornemme, hvornår jeg skulle ændre min strategi (Ejrnæs, 2015, s. 47)

For mig som lærer har dette forløb også været yderst interessant og relevant, idet jeg var tilknyttet en specialklasse og virkelig skulle tage specialpædagogiske hensyn.

Bibliografi

- Bayer, S. (2020). At genfortælle demokratiet. I S. Bayer, *Dannelse til demokrati* (s. 19-37). Samfundslitteratur.
- Børne- og Undervisningsministeriet. (2019). *Dansk Fælles Mål*. Hentet fra Emu - Danmarks læringsportal: https://emu.dk/sites/default/files/2020-09/GSK_FællesMål_Dansk.pdf
- Børne- og Undervisningsministeriet. (29. 08. 2024). *Bekendtgørelse af lov om folkeskolen*. Hentet fra retsinformation.dk: <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2024/989>
- Christiansen, R. B., & Gynther, K. (2010). Didaktik 2.0 - didaktik design for skolen i vidensamfundet. I K. Gynther, *Didaktik 2.0: Læremiddelkultur mellem tradition og innovation* (s. 57-90). København: Akademisk forlag.
- Dysthe, O., & Hertzberg, F. (2014). Skriveopplæring med vekt på prosess og produkt. I O. Dysthe, & F. Hertzberg, *Skrivegrep. om skrivning, skrivestrategier og elevers tekstskeping* (s. 13-35). Fagbokforlaget.
- Ejrnæs, N. M. (2015). Risiko, risikofaktorer og resiliens. I T. Erlandsen, N. R. Jensen, S. Langager, & K. E. Petersen, *Udsatte børn og unge -en grundbog* (s. 47-58). København: Hans Reitzels Forlag.
- Hammershøj, G. L. (2022). Dannelse gennem leg, humor og fantasi. *Et tidsskrift for læreruddannelsen og folkeskolen*, s. 31-43.
- Håstein, H. (2017). SMTTE-modellen - en oversikt. I H. Håstein, *SMTTE: en struktur for pedagogisk opmærksomhed* (s. 13-31). Galleberg Forlag.
- Johansen, S. L., & Larsen, M. C. (2019). Identitet og selvfremsstilling. I S. L. Johansen, & M. C. Larsen, *Børn, unge og medier* (s. 89-111). Frederiksberg: Samfundslitteratur.
- Mailand, M. K. (2007). Elevtekster og vejledningsforslag (lærerens vejledning). I M. K. Mailand, *Gengreskrivning i skolen* (s. 123-139). København: Gyldendal.
- Sunesen, M. S. (2021). Pædagogisk observation og co-teaching. I M. S. Sunesen, *Co-teaching og mestring: professionelt samarbejde om inklusion i skolen* (s. 193-213). Dansk psykologisk Forlag A/S.

Bilag

Bilag 1 - Observationsskema

Dato: 4/11-24		Klasse og fag: U3 - Norsk
Co-teachere: Knstin		Observator: Louise

Tema	Spørgsmål	A = I høj grad B = I mindre grad C = Slet ikke
Mål	Ved eleverne, hvad de skal lære?	A/B
Plan	Ved eleverne, hvad der skal ske?	A
Opgaver, aktiviteter og materialer	Er opgaver, aktiviteter og materialer tilpasset elevernes forudsætninger for at lære?	A
Stemning	Er der en rar stemning i klassen?	A/B
Variation	Er undervisningen varieret?	A
Integrerende læring	Kobler undervisningen sig til elevernes tidligere erfaringer?	A
Fortykkende læring	Er opgaver, aktiviteter og materialer gensidigt udvidende?	A
Gruppearbejde	Deltager eleverne aktivt i gruppearbejdet?	B
Dialog	Fremmer co-teachere dialog i klasserummet?	A/B
Deltagelse	Deltager eleverne aktivt i undervisningen?	B
Indflydelse	Har eleverne indflydelse på undervisningen?	C
Evaluerings	Forholder eleverne og co-teachere sig til elevernes læring?	A
Specialpædagogiske hensyn	Er der taget specialpædagogiske hensyn?	A
Co-teaching-strategi	Hvilke co-teachingstrategier gøres der brug af (sæt kryds)? Stationsundervisning () Fælles undervisning (X) Parallelundervisning () Alternativ undervisning (X) En underviser, én assisterer (X) En underviser, én observerer ()	Fungerer strategierne? I høj grad (X) I mindre grad () Slet ikke ()

Noter:
Special klasse, ulike diagnoser, forskellige niveauer
Grupperum taget i brug til to af 7 elever

Nøgleord til feedback:
Tålmodighed, stram stilladsering, tydelige krav og forventninger

Figur 53: Eksempel på observationsark med fokus på didaktisk organisering.

Bilag 2 - Oplægget

Hai Synne
Jeg håper du får ei fin jul.
Hva gleder du deg til?
Jeg gleder meg til prakkene
og til julestrømpe.
Klem fra Sigrid

Til Lars
Jeg ønsker deg
en god jul
og et godt nytt år.
Jeg gleder meg til
vi ses i jula.
Hilsen Peder.

Tekstversjon

Du skal skrive og tegne et julekort

Eksempeltekst

Kjære mormor og morfar

I dag har vi hentet juletre.
Vi skal pynte det i kveld.
Jeg gleder meg til dere kommer.
Håper dere liker julegaven
jeg har lagd.

God jul!
Hilsen Mats

TRINN 1

1 Skriv ei liste over hvem du kan skrive julekort til.

Eksempel

- tante
- Inga
- farfar
- Petter

TRINN 2

- 2 Velg en av personene og lag et tankekart med noe det kan være hyggelig å skrive om i julekortet.

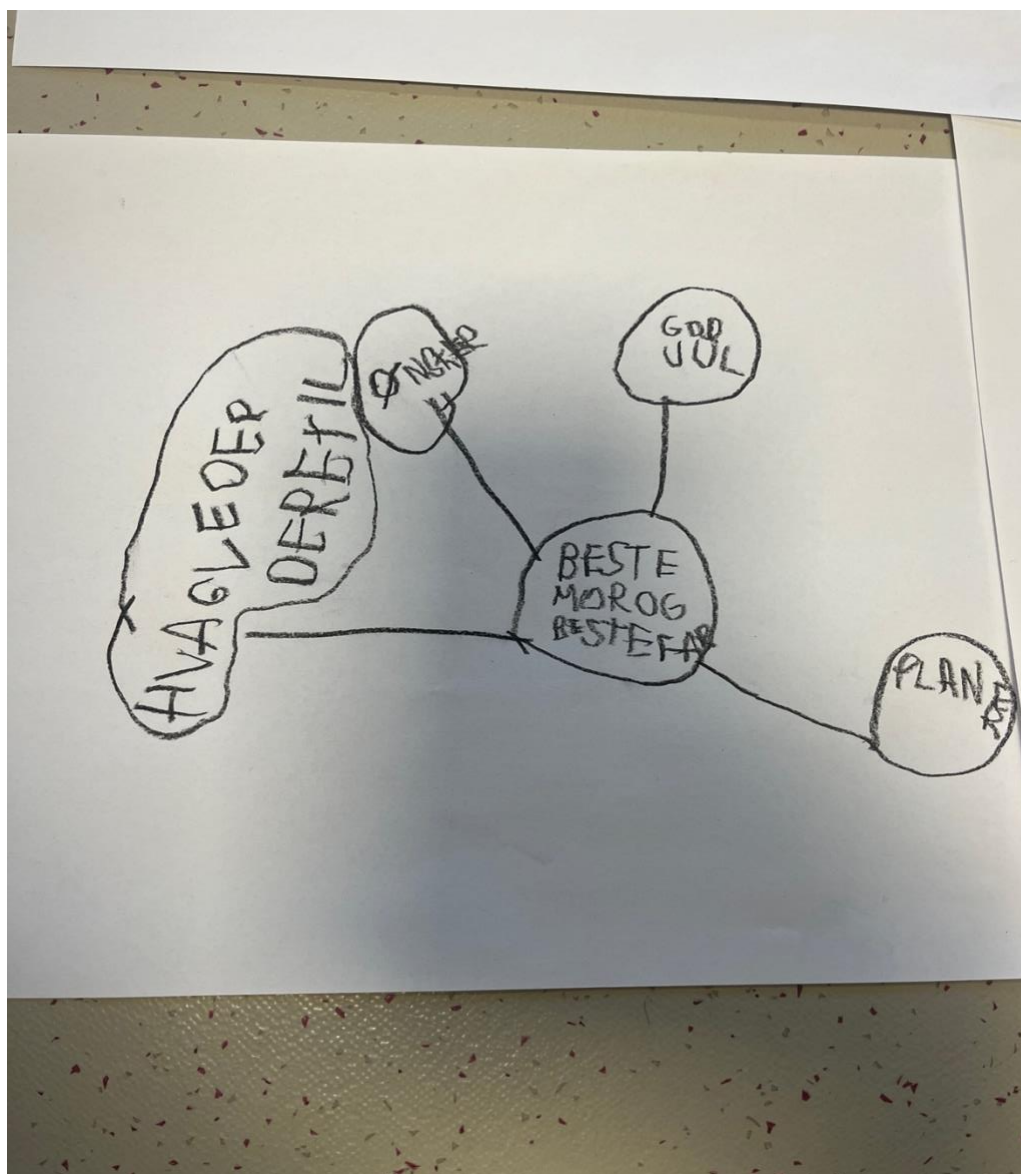
TRINN 3

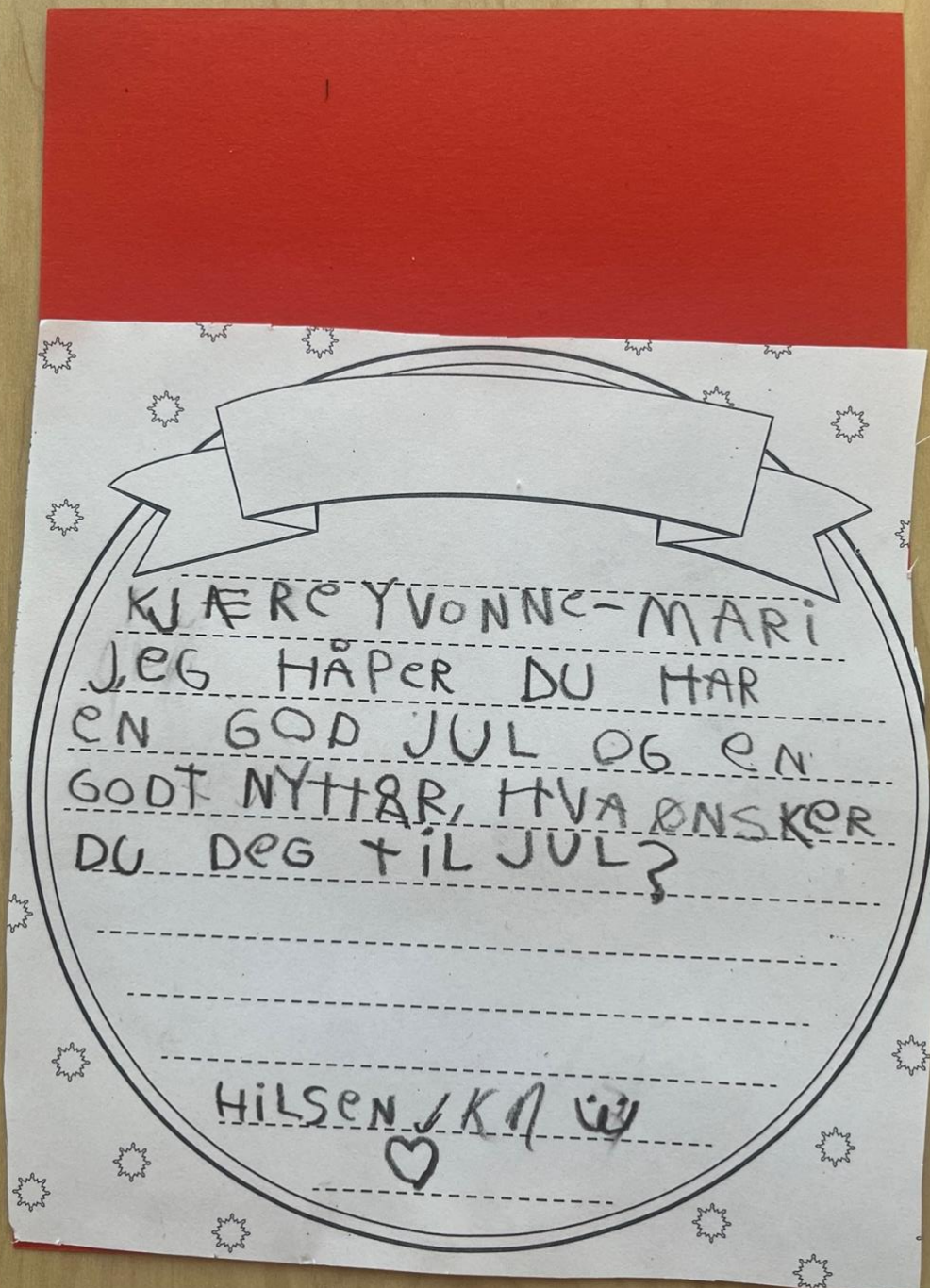
- 3 Skriv julekortet og tegn på baksiden av kortet.

Bilag 3 – Tankekort

Bilag 4 – Elevernes julekort

til Sarah

Jeg Ønsker Dig

en God Jul

Gør Det Bra på VGS?

Vi savner Dig på FBU.

håper vi kan møtes en Dag.

hit Sen LANA

KJERE BESTEMOR

BESTEFAR

HA GLEDE DERETIL?

JEG ØNSKER MEG VERKT

VEG GLEDE RM EGTIL SPSE

RI

HILGEN

LEON

Kjære mormor

Jeg ønsker dig en god jul
Jeg glæder mig til også dig
Hvad glæder du dig til?
Har du nogle julønsker?

Mase kilder fra
Yvonne-Mari

kære
tanke!

Jeg bieder mig

til dig

Hvordan har du det?

Har du nogle ønske til
dig?

Jeg har tænkt

at lade ønske liste

Kiem Fra: mor

TIL MAMMA OG PAPA

VEG ØNSKER DER GODTUL

HÅPER VI SKAL GJØRE NOE GODTUL
VI SKAL DRØ FORSKJELLIGE STEDER
DET BLIR GØY.

HILSEN ZJIN @